

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ἐν τῇ α' σελίδι τοῦ παρόντος τεύχους δημοσιεύομεν νέαν ἐπικεφαλίδα, φιλοτεχνηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίοις διακεκριμένου συνεργάτου ἡμῶν κ. Α. Γέλβερετ, ἀρχιτέκτονος, καὶ ἀποσταλεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τὴν «Πινακοθήκην». Καὶ τὸ νέον αὐτὸ δεῖγμα τῆς διακοσμητικῆς ἱκανότητος τοῦ κ. Γέλβερετ εἶνε καλλιτεχνικώτατον, ὥς καὶ ὅλαι αἱ μέχρι τοῦδε δημοσιευθεῖσαι εἰς τὴν «Πινακοθήκην» vignettes αὐτοῦ.

★

Τὴν 12 Μαΐου ἀπέθανεν ἐν Παρισίοις εἰς ἡλικίαν 72 ἐτῶν ὁ διάσημος Βυζαντινολόγος Κωνσταντῖνος Σάθας. Γεννηθεὶς ἐν Γαλαξειδίῳ, ἐσπούδασεν εἰς Ἀθήνας καὶ Κων/πολιν. Ἐπεδόθη ἐνωρίτατα εἰς τὴν μελέτην τῆς Βυζαντινῆς χρονογραφίας, ἣς ἀπέβη ὁ μέγας ἀναστρωτὴς καὶ βαθὺς γνώστης. Εἰργάσθη μὲ γιγαντιαίαν ἐπιμονὴν καὶ μὲ πατριωτισμὸν ἀκαταμίχτητον. Κατέργουεν ὅλας τὰς προλήψεις καὶ τὰς κακοβούλους ἐπιθέσεις τῶν πολιτῶν τῆς Βυζαντινῆς ἱστορίας, ἀπεκάθηρε τὸ ἔδαφος καὶ διὰ τῶν ὑπερόχων μονογραφιῶν του καὶ ἐκδόσεων ἀργύστον ἐγγράφων ἀπεκατέστησε εἰς τὴν συνείδησιν τῶν ἱστορικῶν τὴν θανμασίαν τοῦ Βυζαντίου φαινογνομίαν.

Αἱ πολυπληθεῖς ἐκδόσεις τοῦ Σάθα ὑπῆρξαν μεγάλη συμβολὴ εἰς τὴν Βυζαντινὴν ἱστορίαν. Αὐτὸς ὑπέδειξε τὰς πηγὰς, καὶ ἠντιλησεν ἀπείρους γνώσεις καὶ ἔκτοτε παρετηρήθη ἡ τάσις τῶν Εὐρωπαίων πρὸς σπουδὴν τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ. Καὶ ὅμως ὁ γίγας αὐτός, εἰς τοὺς τελευταίους χρόνους τῆς ζωῆς του, ἐγκατελείφθη σκληρῶς ὑπὸ τῆς Ἑλλ. Πολιτείας. Ὑπεβλήθη ἐσχάτως μόλις νομοσχέδιον περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, πρὶν ἢ γρηγορῇ ὁμως, — καὶ παρῆλθεν ἱκανὸς χρόνος — ὁ Σάθας ἀπέθανε. Τονάχιστον μέρος τοῦ ποσοῦ τοῦ ὁποῖον προωρίζετο διὰ τὸ γῆρας τοῦ σοφοῦ, δὲν χρησιμεύει διὰ νὰ λαξευθῇ τὸ μνημεῖόν του; Ἀλλὰ μήπως διὰ τὰ ἐγκαταλειφθέντα ἀνέκδοτα ἔργα του δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ σύντομος πρόνοια;

★

Ἡ κ. Εὐτυχία Καμπανάκη εἰς τὴν τρίτην ἐφέτος συναλλίαν τῆς παρονοίας ἀσυνείδητον προγράμμα, ἀρετὰ ἐλκυστικόν, μὲ Ἱταλικήν, Γερμανικὴν, Γαλλικὴν καὶ Ἑλληνικὴν μουσικὴν, ἀλλὰ καὶ ἀρετὰ δύσκολον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν. Ἡ κ. Καμπανάκη εἶνε καλλιτεχνικὴ φαινογνομία ἐξέχουσα. Αἱ σπουδαὶ τῆς εἶνε σπάνιαι. Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κατόπιν διαγωνισμοῦ εἰς Μιλάνον ἔνθα φοιτήσασα εἰς τὸ Βασιλικὸν Ὀδεῖον «Guiseppre Verdi» ἔτυχε Α' χρυσοῦ βραβείου. Ἐπαιξεν εἰς τὰ πρῶτα θεάτρα τῆς Ἱταλίας, εἰς τὴν Σκάλαν τοῦ Μιλάνου, εἰς Κωνσταντινίαν τῆς Ρώμης, Σὰν Κάρλο τῆς Νεαπόλεως, προκαλέσασα εὐφημοτάτας κρίσεις τῶν σοβαρώτερων καλλιτεχνικῶν φύλλων τῆς Ἱταλίας. Εἶχεν ἐμφανισθῇ πρὸ τινος εἰς Ἀθήνας, ἐκτιμηθεῖσα διὰ τὸ ἐκλεκτὸν τάλαντόν της, ἥδη δὲ μετὰ περιοδεῖαν εἰς Σῶρον, Πάτρας, Κέρκυραν, καὶ ἐσχάτως εἰς Κ/πολιν, ἔκλεισε τὴν καλλινεγρικὴν οἰσὶν διὰ τῆς ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Κυβέλης συναλλίας της. Ἐδειξε κατ' αὐτὴν τὴν δύναμιν καὶ τὴν τέχνην τῆς φωνῆς. Καίτοι εἰς ἀνοικτὸν θέατρον ἔπρεπε νὰ ὑπολογίσῃ τις μετῴσιν ἀκουστικῆς, ἐν τούτοις ἐλάχιστα ἔχασε ἀπὸ τὴν τέχνην της.

Ἡχοις μὲ ἓα allegro τραγοῦδι τὸ «Ei fra tutti» τοῦ Σοῦμαν, ἔφαλλε μὲ αἰσθημα τὴν «Trotella» τοῦ Σοῦμπερτ καὶ ἔκ τῶν «Γάμων τοῦ Φίγαρο» ἀπέδωκε δύο μονωδίας ἐπιτυχῶς. Ἄλλ' ὅλη ἡ τέχνη της εἰδείχθη κυρίως εἰς τὴν «Λακμὴ» ὥς καὶ εἰς τὴν «Gazza ladra» τοῦ Ρισσίνι, τὴν «Ταραντέλαν» τοῦ Μπιζέ καὶ τοὺς «Πουριτανούς». Οἱ λαογυγμοὶ τῆς ἀβλαστοὶ ἐξεχύνοντο, θελκτικοί. Ἐπίσης εἰς τὸ «Wally» τοῦ Catalani ὑπῆρξε

θαυμασία, ἀναπτύξασα λυρισμὸν, εἰς δὲν ἰδιαίτητα ἐπιτυχάνει. Ἐὰν εἰς τὰ ἄλλα τεμάχια ἔκαμνεν ὥς ἐκ τοῦ εἶδους αὐτῶν effet, εἰς τὸ «Wally» ἔδειξε βαθυτέρον τὸ μουσικόν της αἰσθημα. Ἐν γένει ἡ κ. Καμπανάκη ἔχει καθαρὰν καὶ σταθεράν, γλυκεῖαν, φωνὴν soprano legére: ἀναδεικνύεται δὲ ἰδίως εἰς τὰς ὑψηλὰς νότας ἀληθινὴ καλλιτέχνης. Ἐτραγοῦδισε καὶ δύο Ἑλληνικὰς συνθέσεις τοῦ κ. Σαμάρα. Εἶνε εὐχάριστον ὅτι εἰς τὰ προγράμματα τῶν συναλλιῶν ἐγκλιματίσθη καὶ τὸ Ἑλληνικὸν τραγοῦδι τὸ ὁποῖον καιρὸς εἶνε συστηματικώτερον νὰ καλλιεργηθῇ. Ἐτραγοῦδισε πολὺ καλά τὴν «Μάννα καὶ γυῖο», μὲ μίαν διαύγειαν τόνων καὶ λέξεων ζηλευτήν. Τὸ ἄλλο, ἦτο τὸ «Νανούρισμα» τὸ ἐπανειλημμένως τραγοῦδηθὲν καὶ εἰς ἄλλας συναλλίας.

Ἡ κ. Καμπανάκη εὐτίχημα θὰ ἦτο ἐὰν ἐχρησιμοποιεῖτο ὥς καθηγήτρια εἰς τὸ Ὀδεῖον, μολοντοὶ πόθος της ἦτο νὰ ἐπαιξεν εἰς Ἑλληνικὸν μελόδραμα, τὸ ὁποῖον ὅμως, Κύριος οἶδε, ποτε θὰ ἀποκτήσωμεν...

★

Εἰς τὰς προθήκας τοῦ βιβλιοπωλείου Ἑλευθερουδάκη ὁ ζωγράφος κ. Ραφομανίκης ἐξέθετο 15 γελοιογραφίας, γνωστῶν Ἀθηναϊκῶν τύπων καὶ πολιτευομένων. Αἱ περισσότερον ἐπιτυχεῖς εἶνε αἱ τῶν κ.κ. Ἰωαννοπούλου, Α. Νικολάρα, Σεργίου, Ε. Γουβέλη, Νέη καὶ Φωτίου.

Ἐπίσης ἐκτίθενται γελοιογραφίαι τῶν κ.κ. Θεοτόκη, Ράλλη, Μανρομυζάλη, Ρακτιβάν, Μιστριώτου, Λεπενιώτου, Α. Ἀρνιώτου, Ἰβου καὶ τῶν λαϊκῶν τύπων Βδελλοπούλου, Μερακλή καὶ Κλεάνθους. Ὑπάρχει καὶ μία φιλολογικὴ, ἀλλὰ ἐξεφράσθη ἀμφιβολία ἂν εἶνε τοῦ κ. Πολ. Δημητρακοπούλου ἢ τοῦ ποιητοῦ κ. Φ. Πανᾶ.

★

Τὰ Γαλλικὰ θεάτρα εἰσέπραξαν κατὰ τὸ 1913, κατὰ τὴν ἐκδοθεῖσαν στατιστικὴν, 69 εκατομμ. φράγκων. Τὸ ποσὸν αὐτὸ ἀποτελεῖ ρεκόρ εἰς τὰς εἰσπράξεις τῶν Παρισίων θεάτρων.

Τὰς μεγαλειέρας εἰσπράξεις ἔκαμον οἱ κινηματογράφοι. Μετ' αὐτοὺς τὰ καφέ-κονοεὶο καὶ μουζικὴ χώλ, εἰσπράξαντα ἑνέα εκατομμύρια ἀπέναντι ἐξ ὁμοῦ τοῦ ἔτους 1912.

Ἀπ' ἐναντίας αἱ εἰσπράξεις τῶν θεάτρων τῶν λαβόντων ἐπιχορήγησαν παρὰ τοῦ Κράτους ἐμειώθησαν. Ἡ «Ὀπερα» εἰσέπραξε 280.000 φρ. ἐπὶ ἔλαττον κατὰ τὸ 1913.

— Ἡ Ἱταλικὴ Κυβέρνησις ἐζήτησεν ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτον τῶν Παρισίων φωτογραφίας τῶν σπουδαίων χειρογράφων τοῦ Λεονάρδου Ντὰ Βίντσι, ἅτινα, κατέχει ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία. Τὸ συμβούλιον τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας ἔσπευσεν νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην. Τὰ φωτογραφηθέντα χειρογράφα ἀνήκουν εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Ἰνστιτούτου ἀπὸ τοῦ 1746, εἶνε δεμένα καὶ ἀποτελοῦν δώδεκα δλοκλήρους τόμους. Περιέχουν ἔγγραφα ἱστορικά, ἐπιστημονικά καὶ ἀρετὰ σχέδια ζωγραφικῆς.

— Ὁ Ἀμερικανὸς ἐκατομμυριόχος Βιδεμάρ, ὁ Βασιλεὺς τοῦ ἡλεκτριζμοῦ, ἐπλήρωσε τρία καὶ ἥμισυ εκατομμύρια διὰ τὴν Μαντόνα τοῦ Ραφαήλ. Ὁ Βιδεμάρ, φανατικὸς λάτρης τῆς τέχνης, ἔχει μίαν ἐκ τῶν καλλιτέρων πινακοθηκῶν τοῦ κόσμου. Ἀλλοτε ἠγόρασε τὸ περίφημον «Μονλίνο» τοῦ Ρεμπράντ ἀντὶ δύο καὶ ἡμίσεως εκατομμυρίων φράγκων.

— Μεταξὺ τῶν θυμάτων τοῦ ναυαγίου τῆς «Ἀυτοκρατορίας» τῆς Ἰσπανίας περιλαμβάνεται καὶ ὁ μέγας Ἀγγλος ἠθοποιὸς Ἰρβινκ, 43 ἐτῶν καὶ ἡ σύζυγός του, κατὰ ὅλγα ἔτη νεωτέρως, πνιγνέντες ὑπὸ δραματικῆς περιστάσεως. Εἶχαν κάμει μίαν θριαμβευτικὴν θεατρικὴν τουρνὲ εἰς τὸν Καναδᾶν.

Ο κ. Ἀμποττ, εἰς ἐκ τῶν διασωθέντων ὅστις ἦτο δ τελευταῖος, ποῦ εἶδε τοὺς δύο διασήμους ἠθοποιούς, τοὺς ὁποίους ἐγνώριζε κάλλιστα, διηγείται ὡς ἐξῆς τὰ τοῦ θανάτου των.

— Συνήτησα τὸν Λαυρέντιον Ἰοβιγκ εἰς τὸν διάδρομον τῆς καμίνας τὴν σιγμὴν ποῦ ἡ «Αὐτοκράτειρα τῆς Ἰσπανίας» συνεκρούσθη. Ἐστρεξε πρὸς ἐμὲ ἐρωτῶν — «Τὸ πλοῖον βυθίζεται;» — «Ἔτσι λένε» ἀπήντησα. Ὁ Ἰοβιγκ ἐγύσισε στὴν καμίνη του καὶ εἶπε εἰς τὴν γυναῖκα του. — «Ντύσου γρήγορα καὶ ἔβγα, δὲν ἔχομε καιρὸ νὰ χάσωμε». Ἡ γυναῖκα του ἄρχισε νὰ κλαίῃ, ἐνῷ ὁ Ἰοβιγκ ἐξώσθη ἐνὰ σωσίβιον. Ἀκριβῶς ἐκείνην τὴν σιγμὴν τὸ πλοῖον ἄρχισε νὰ βυθίζεται καὶ ὁ Ἰοβιγκ ἐροῖφθη εἰς ἐνα ἀπτόμομον κλονισμόν τοῦ σκάφους ἐπάνω εἰς τὸ τοίχωμα τῆς καμίνας του, καὶ ἐκτύπησε τὸ πρόσωπόν του, τὸ ὁποῖον ἐσπεπάσθη ἀπὸ αἷματα. Ἐδωσε ἐνα μανδύλι λέγων στὴν γυναῖκα του — «Μὴ φοβάσαι δὲν εἶνε τίποτα». Ἀλλὰ ἐκείνη ἐροῖφθη στὸν λαϊμόν του μὲ δυνάτεια κλάμματα. Ὁ Ἰοβιγκ τῆς ἔδωσε ἐνα σωσίβιον καὶ τὴν ἐσπρώξε στὸν διάδρομον, ὅπου ὅμως ἐκείνη ἔπεσε. Ὁ Ἰοβιγκ, συγκεντρῶν ὅλας τὰς δυνάμεις, τὴν ἐπῆρε στὴν ἀγκαλίαν του, καὶ τὴν ἀνέβασε στὴν γέφυρα. Τὸν ἠκολούθησα λέγων «Θέλετε νὰ σὰς βοηθήσω;» — «Ἄ, φροντίστε γιὰ τὸν ἑαυτὸ σας, ὁ Θεὸς μαζὶ σας» — μὲ ἀπάντησεν ἐκεῖνος. Ἐγὼ ἔπεσα εἰς τὴν θάλασσα. Ἐστρεψα τὸ κεφάλι μου καὶ ἀπομακρυνόμενος ἔβλεπα τὸν Ἰοβιγκ μὲ τὴν γυναῖκα του εἰς τὴν γέφυρα ἐνηγκαλισμένους νὰ καλοῦν ματαίως βοήθειαν. Ἡ «Αὐτοκράτειρα τῆς Ἰσπανίας» ἐβυθίετο εἰς τὴν ἄβυσσον μαζὶ μὲ τοὺς δύο μεγάλους καλλιτέχνας.

★

Ὁ ὑπονογὸς τῆς Παιδείας σκοπῶν νὰ προβῇ εἰς τὴν οὐσίαν Ἑθνικοῦ Ἀρχείου εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἀποταμιεύονται διὰ φωτογραφικῶν πλακῶν τὰ δημοτικὰ ἔθματα καὶ ἡ μουσικὴ αὐτῶν διὰ τῆς ἐπιτοπίου περισυλλογῆς διὰ φωτογραφικῶν δὲ πλακῶν καὶ κινηματογραφικῶν ταινιῶν οἱ κατὰ τόπους Ἑλληνικοὶ χοροὶ, κατήχησαν ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν κ. κ. Ν. Γ. Πολίτου προέδρου τῆς Λαογραφικῆς Ἐταιρείας ὡς Προέδρου, Α. Χόνδρου, Γ. Νάζου διευθυντοῦ τοῦ Ὑδείου, Ψάχου καὶ Καλομοίρου καθηγητῶν καὶ Γ. Αρσολίνης τμηματάρχου, εἰς ἣν ἀνέθεσε τὴν μελέτην τοῦ ζητήματος καὶ τὴν ὑπόδειξιν τῶν τελεσφοροτέρων μέσων πρὸς διάσωση τῶν πολυτίμων ἐπιμνημιῶν τοῦ ἔθνικοῦ ἡμῶν βίου.

Λὺ φανογράφου συνέλεξε πρῶτος ἔθματα τῆς Χίου ὁ κ. Περγὼ καὶ κατόπιν τῆς Κρήτης καὶ τῆς Πελοποννήσου ἡ διευθύνσις τοῦ Ὑδείου. Ἀλλὰ συστηματικὴ ἐργασία καὶ μάλιστα ἐν συνδυασμῷ φανογράφου καὶ κινηματογράφου, τὸ πρῶτον νῦν πρόκειται νὰ γείνη. Ἀκριβῶς ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τούτου εἰργάσθησαν ὁ «Ἑθνικὸς Μουσικὸς Σύλλογος» καὶ ἡ «Τέχνη» ἀλλ' ἐλλείπει ἐλπίδων πόρων δὲν ἠδυνήθησαν νὰ πραγματοποιήσουν τὴν ἰδέαν τῆς περισυλλογῆς καὶ καθάρσεως τῶν ὁσμάτων.

Καλὸν θὰ ἦτο ὅπως ἀντιπρόσωποι τῶν εἰρημνέων σωματείων περιηφθῶσιν εἰς τὴν μόνιμον ἐπιτροπὴν, ἥτις θὰ καταρτισθῇ ἀργότερον, ἵνα ἀποβῇ ἡ ἐργασία πληροστέρα.

— Ἡ ἐπὶ τοῦ ἐορτασμοῦ τῆς Ἐνώσεως τῆς Ἑλτανήσου ἐπιτροπὴ ἀπεράσισε τὴν κατισκευὴν προτομῶν τῶν ποιητῶν Σολωμοῦ, Βαλαωρίτου καὶ τοῦ μουσουργοῦ Μαντζάρου. Θὰ στηθῶσιν εἰς τὸν κήπον τῆς ἐν Κερκύρᾳ πλατείας, ἐνθα πρὸ πολλοῦ ἠγέρθη ὁ ἀνδρῶς τοῦ Γκιλφουῶ.

— Ἐνέσκηνην εἰς Κεφαλληνίαν ὁ Ἀρχιμάρτυρας τῶν μαλλιαρῶν Ψυχῶς.

— Εἰς τὴν Σεβαστοπόλιν διαγωνισμόν τοῦ Πανεπιστημίου πρὸς ἀκριβῇ καὶ γλαφυρὰν χρῆσιν τῆς γλώσσης ἐβραβεύθη διὰ 1000 δρ. ὁ τελειόφοιτος τῆς νομικῆς κ. Κ. Λάμπρος πραγματευθεὶς τὸ θέμα: Ἡ Μοναρχία ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν Δημοκρατίαν καὶ τὰ πλεονεκτήματα ἐκίστου πολιτεύματος.

— Ἡ κ. Φωκὰ ἀπῆλθεν εἰς Λονδὶνον ὅπου θὰ δώσῃ συναντίαν, συμπράξει τοῦ ἐκεῖ κ. Ν. Λαμπιλέτ.

— Ὁ Λαὸς Ὑωγράφος κ. Τοῦζεν ἀνεχώρησεν εἰς Αὐγίναν, ἀπὸ ἧς ἐξετέλεσε τὴν εἰκόνα τοῦ Βασιλέως εἰσερχόμενον εἰς Θεσσαλονίκην, ὡς καὶ τὴν προσωπογραφίαν τῆς Βασιλίσσης.

— Ἀπέθανεν ἐν Χαλκίδι, ἐνθα ἐπηρεζέτο ὡς ταμίας τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς, ὁ συνεργάτης ἡμῶν Ἀλέξανδρος Δουζίνας. Εὐρείας φιλολογικῆς μορφώσεως, εἶχε δώσῃ ἱκανὰ δείγματα δι' ὥραίων μεταφράσεων ὡς πρὸς ἐτῶν ἐδημοσίευσεν εἰς τὴν «Ἑβδομάδα» τοῦ κ. Λαμβέρογ καὶ εἰς τὴν «Παναγοθήκη», ἥτις ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐκδόσεώς της ἐδημοσίευσεν ἐνδιαφερόντας μελέτας Γάλλων συγγραφέων κατ' ἰδικὴν του λίαν ἐπιτυχῇ μετάφρασιν. Ὁ ἀποθανὼν εἶχε δημοσιεύσῃ τῷ 1910 ἐν τόμῳ ὑπὸ τὸν τίτλον «Παρὰ τὴν ἐστίαν» πρωτότυπα καὶ κατὰ μετάφρασιν διηγήματα.

— Ἐν Βουλῶν τῶν Παρισίων ἀπεκαλύφθη μνημεῖον ἐγερόθεν εἰς τὸν μέγαν Γάλλον φυσιολόγον Μαρεῦ, ἐφευρέτην τοῦ κινηματογράφου. Εἶνε ἔργον τοῦ γλύπτου Ὀμπέν, παριστᾷ δὲ τὸν Μαρεῦ καθήμενον καὶ παρατηροῦντα ὁμάδα δρομέων καὶ ἱππέων. Ὁ Μαρεῦ ἀπέθανεν τῷ 1904.

— Διοργανοῦνται λίαν προσεχῶς ἐκθεαὶς ζωγραφικῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.

— Κρατεῖ σκέψις ὅπως ἀνὰ διετίαν κατὰ τὸ ἔαρ διοργανοῦνται ἐν Κερκύρᾳ καλλιτεχνικὴ ἐκθεαίς.

— Ἡ ἐν τῷ Ἀρσακεῖρ διδασχέτσα «Ἰργιένεια ἐν Ταύροις» κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Σακελλαρίδου, ἐδόθη καὶ εἰς τὴν «Ἐνωσιν τῶν Ἑλληνίδων» ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἀνωτέρου παρθενωγείου, τοῦ διευθυνομένου ὑπὸ τῆς κ. Λασκαρίδου.

— Κατόπιν ἐπερωτήσεως ἐν τῇ Βουλῇ ὅπως καταδιωχθῶν οἱ θίασοι οἱ παριστάνοντες ἀνθήματα ἔργα, ἡ ἀστυνομία ἐπέβαλεν εἰς αὐτοὺς ὅπως ἀναγράφωσι εἰς τὰ προγράμματα τὸ ἀκατάλληλον αὐτῶν.

— Τὸ Ἐθν. Πανεπιστήμιον ἀνέθηκεν εἰς τὸν καθηγητὴν κ. Ἀνδρουτσὸν νὰ τὸ ἀντιπροσωπεύσῃ εἰς τὰς ἐορτάς τῆς τριακοσιετηρίδος τοῦ ἐν τῇ πόλει Groningen τῆς Ὀλλανδίας Πανεπιστημίου.

— Προσεχῶς θὰ ἐποβληθῇ νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν δι' οὗ λαμβάνεται πρόνοια περὶ ἐλκτικῆς ἐνισχύσεως τῶν Ἑλλήνων ζωγράφων καὶ γλυπτῶν, διὰ διαρκοῦς ἐκθέσεως καὶ πρῶτοῦ τῶν ἔργων των παρεχόμενης δωρεῶν αἰθουσῶν ἐν τῇ ὁδῷ Σταδίου. Ἡ εἴσοδος εἶται πεντηκοντάλεπτος. Ἰδιαίτερα αἰθουσα θὰ ὑπόρχῃ διὰ τὰ νέα ἔργα.

— Εἰς τὴν ἐφετερινὴν Καλλιτεχνικὴν Ἐκθεσιν τῶν Παρισίων ὁ Ὑωγράφος κ. Μπουτινὼ ἐκθέτει ἐνα πίνακα Κομματοειῆδες, τὸν ὁποῖον ἐνεπνεύσθη ἀπὸ τὰς Βουλγαρικὰς θρησκείας. Στρατιῶται καὶ ἄτακτοι Βούλγαροι, πεζοὶ καὶ ἑπιπλοὶ, κρατοῦντες λόγχης, τουφέκια, καὶ μάστιγας, δεκατίζουσι πλῆθος ἀσπίλων, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων πλεονάζουσι γυναιὶ γυναῖκες. Ἡ σύνθεσις ἥτις διακορβεταὶ διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς, ἀποδίδει πιστῶς τὴν Βουλγαρικὴν ἀγριότητα.

— Ἡ συγγραφεὺς Σέλια Λάγκερλεφ ἐξελέγη μέλος τῆς Σουηδικῆς Ἀκαδημίας. Εἶνε ἡ αἰριστοτέχνις τῆς μυθιστοριογραφίας, ἡ λαβοῦσα τὸ βραβεῖον Νομπέλ τῷ 1909.

— Αἱ σφραγίσται ἐνυρπὸλῳαν ὥραιότατην ἐκκλησίαν ἐπὶ τοῦ Ταμέσεως, τῆς Ἑλισσαβετιανῆς ἐποχῆς.

— Ὁ κλέπτης τῆς Τζοκόντας Περούτιο κατεδικάσθη ἐν Φλωρεντίᾳ μόνον εἰς 1 ἔτους καὶ 15 ἡμερῶν φυλάκιον. Ἐγένετο ἔφεσις τῆς ἀποφάσεως.

— Ἀπὸ τῆς 1 μέχρι τῆς 10 Ἰουνίου (v.e.) συνῆλθεν ἐν Παρισίοις τὸ πέμπτον διεθνὲς συνέδριον τῆς Μουσικῆς, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ τέως προϋπουργοῦ κ. Μπαρτοῦ. Διηρέθη εἰς 8 τμήματα, εἰς ἃ ἐγένοντο ἀνακοινώσεις καὶ ἐκτελέσεις μουσικῶν τεμαχίων, τὰ ἐξῆς. Ἰστορίᾳ κοσμικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, αἰσθητικῆς, ἐθνολογικῆς μουσικῆς, ἀκουστικῆς, ἐνορχήστρωσις, βιβλιογραφία, θεωρία καὶ διδασκαλία Ἡ Ἑλλὰς ἐκλήθη νὰ μετὰσχῃ, ἀλλ' ἔλαμψε διὰ τῆς ἀπουσίας της.

— 'Εν Βενετία ηνοιξεν ἡ ἑτήσια διεθνὴς καλλιτεχνικὴ ἐκθεσις ζωγραφικῆς, γλυπτικῆς, σχεδίων, ἐπιγραφῶν ἐπὶ μετάλλου ἢ ξύλου, λιθογραφίας καὶ ἀντικειμένων διακοσμητικῆς. Θὰ διαρκέσῃ μέχρις Ὀκτωβρίου.

— Ὁ Παρισιὸς ἐκδοτικὸς οἶκος Φιγκιέρ ἀνέλαβε τὴν ἐκδοσὴν Νεοελληνικῆς ποιητικῆς ἀνθολογίας. Ἡ ἐπιμελεία ἀνέτεθῇ εἰς τὸν ἐν Παρισίοις κ. Χ. Ζερβὸν (Place de la Bourse 1) εἰς ὃν στέλλονται ὑπὸ τῶν ποιητῶν τὰ ἔργα των.

— Τὸ Μονάχον ἀποκτὰ προσεχῶς τὸ πλουσιώτερον φωτογραφικὸν μουσεῖον, μὲ τὰς φωνὰς ἡγεμόνων καὶ τῶν διασημοτέρων ἀνδρῶν τοῦ αἵματος.

— Ἡ δεσποινὶς Λουκία Ἰωάννου ἔδωσε συναυλίαν ἀρχαίας εἰς Θεσσαλονίκην, Καβάλλαν καὶ Μυτιλήνην μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας.

— Ἀφίκετο, μετὰ ἐπαιετῇ ἀπουσίαν, ἐκ Παρισίων ὁ ζωγράφος κ. Τάσος Λουκίδης. Θὰ ἐργασθῇ τοπεῖα τῆς πατρίδος του Ἠλείου.

— Εἰς τὸ νέον Παρισιὸν θέατρον «Vieux Colombier» ἐδόθη μία παλαιὰ καὶ ἄγνωστος εἰς τοὺς πολλοὺς κομωδία τοῦ Σαίπλη «Ἡ νύξ τῶν Βασιλέων» κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Σ. Θ. Λάσκαρη, ἥτις ἐκρίθη ἀριστοτεχνικῇ.

— Δωροδόχῃ μέλλος τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἑλλ. γλώσσης ὁ κ. Σ. Σακελλαρόπουλος, τακτικὸς δὲ συντάκται οἱ κ. κ. Ε. Τριανταφυλλίδης, Στ. Ξανθοῦδίδης καὶ Κ. Ἀμαντος.

— Ἐν διαλέξει γενομένη ἐν τῷ Ὁδείο ὁ κ. Κ. Ψάχος ὁμίλησε περὶ τῆς ἱστορίας καὶ ἐξελίξεως τῶν δημοδῶν Ἑλλ. ἀσμάτων ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον. Δηλαδή περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν διεσώθησαν, περὶ τῶν διαφορῶν εἰδῶν καὶ ἰδιωμάτων καὶ τῶν ὑποδιαρέσεων αὐτῶν, μετὰ παραδειγμάτων, ἐκτελεσθέντων ὑπὸ μικροῦ χοροῦ ἐκ μαθητῶν τῆς Βυζαντινῆς σχολῆς, συνοδείᾳ ἑγχόρδων ὀργάνων. Τὰ ἐκτελεσθέντα ἄσματα ἦσαν δύο ἀρχαῖα Βυζαντινὰ τοῦ ΙΑ' αἰῶνος, δύο νεώτερα θυροκορευτικῆς ὑποθέσεως, ἐν νεώτερον Βυζαντινῶν, ἐν Ἀσιατικῷ εἶδος καὶ ἐν Εὐρωπαϊκῷ.

— Ἡ μικτὴ χορωδία τοῦ ἀφριχέντος Ὁδικοῦ ὁμίλου τοῦ Βελιγραδίου, ἀποτελουμένη ἐξ 88 προσώπων ἔδωσε συναυλίαν, καθ' ἣν ἐψάλησαν Σερβικὰ ἄσματα κατὰ τὸ πλῆθος ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Pokorny. Ἰδίως ἤρσαν πολὺ τὸ «Θερόν λυκόφως» τοῦ Novak, «Αἱ Σαλπικταί» τοῦ Ma. inkovitch καὶ ἐν τραγῳδίᾳ ἐκ τοῦ «Σερβικοῦ ἀνθώλου» τοῦ Bajitch. Ἡ κ. Σίμιτς ἠθοποιῶς τοῦ Μελοδράματος ἐτραγοῦδισε μονωδίαν τοῦ «Σαμψώνας καὶ Δαυιδᾶς». Ἡ Ἀθηναϊκὴ Μανδολινάτα συνέπραξε διὰ τῆς ἐκτελέσεως τριῶν τεμαχίων. Εἰς τὴν Σερβικὴν χορωδίαν πλεῖστα ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις ἐγένοντο, ἐπιταθεῖσαι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν Ἑλληνιστὶ δύο Ἑλλ. ἀσματα.

— Ὁ Γερμανὸς ζωγράφος Μάρσζλ ἐργασθεὶς εἰς τὴν Κέρκυραν κατ' ἐντολὴν τοῦ Κάϊζερ ἐπὶ διμήνον, ἐδώρησεν εἰς τὴν Νομαρχίαν Κερκύρας δύο πίνακάς του, κατόπιν Ἀυτοκρατορικῆς ἐπιταγῆς, ἐξ ὧν ὁ εἰς παριστᾷ τὸ Ποντικονήσι μὲ τὴν λιμνοθάλασσαν Χαλκιοπούλου.

— Ἐκινηματογραφήθησαν ὑπὸ ξένης Ἑταιρείας ἡ «Γκολφω» καὶ ὁ «Ἀγαπητικὸς τῆς βοσκοπούλας» διὰ νὰ προβληθοῦν εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὡς ἀπεικονίσεις Ἑλλ. ἡθῶν. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ σημειοῦμεν ὅτι τὸ πρῶτον κινηματογραφηθὲν ἐν Εὐρώπῃ Ἑλλ. θεατρικὸν ἔργον εἶνε τῆς Ἑλληνίδος τέως προγκυκίσσης Σαρτίνσκα τὸ Τουρκικῆς ὑποθέσεως δράμα «Γκιουνιάρ», ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Γκιωμόν, δοθὲν εἰς Παρισίους.

— Ἐφθάσαν ἀπὸ τὴν Νέαν Ὑόρκην εἰς τὸ Λονδίνον ἑνα ὁσοῦτον καραβάνι καλλιτεχνῶν. Μεταξὺ αὐτῶν, ὁ τέτορος Καραῦζο, ὁ βαρύτονος Σκόττιν, ἡ μὲς Μάρν Γκάρντεν, ἡ μὲς Γεραρδίνα Φανράρ, ὁ τέτορος Μὰξ Κόρμαν, ὁ μασετορος Ἀρθουρὸς Τσοσκάνιν, ἡ κυρία Ἀλδα Γκάττι-Καζάις, ὁ πιανίστας Ἰωσήφ Ὀρμαν, ὁ Βιεννέζος συνθέτης Ἐδουάρδος Σάνεμπεργκ, ὁ περίφημος ἐρμηνευτὴς τῶν Σαίξπηρῶν ἔργων Ἀγγλος ἠθοποιὸς Τζόνσον Ρό-

μπερτσόν καὶ ἄλλοι. Μόλις ἐφθάσαν ἔμαθαν τὸν θάνατον τῆς κυρίας Νόρδικαν Τσόλταν Νταίμε, περιφύμον αἰδοῦσθαι τῆς ὀνομασθείσης «Ἀμερικανίδος αἰδοῦσθαι», ἐπειθόντα εἰς τὴν Βαταβίαν τῆς νήσου Ἰάβας.

Ἡ καλλιτέχνης ἐταξείδευε μὲ ἑνα ἀιρόπλοιον εἰς τὸν κόλπον τῆς Παπούας. Προσεβλήθη δὲ ἀπὸ πνευμονίαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου της, τὸ ὅποιον ἐξηκολούθησε παρ' ὅλας τὰς ἀντιρροήσεις τῶν ἱατρῶν. Καὶ ἐπλήρωσε μὲ τὴν ζωὴν της τὴν ἀπειροκυσίαν της.

★

Ὁ δαρφνοστεφὴς Δαλματὸς ποιητὴς Ἀντώνιος Κοπιτὸς συνέγραψε νέον δράμα, τὸ ὅποιον κρίνεται ὡς ἐν ἐκ τῶν πολλῶν δυνατῶν ἔργων τῆς συγχρόνου φιλολογίας. Φέρει τὸν τίτλον «Ἡ νύκτα τοῦ Βασιλέως». Ἡ ὑπόθεσις ἐξελλίσσεται εἰς τὸ Νεκροταφεῖον τῆς Τσοκάνης, περιέχει δὲ μέγεθος μεγάλης ποιητικῆς φαντασίας.

Ὁ Ἰταλικὸς κινηματογραφικὸς οἶκος «Τόινες» προσεκήρυξε διαγωνισμόν πρὸς συγγραφήν δραμάτων διὰ τὴν κινηματογράφον. Ὑπεβλήθησαν τὸ ὅλον 912 κινωδράματα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ διαβάσῃ ὅλα ἡ ταλαίπωρος Ἑλλανδοκὸς ἐπιτροπὴ. Σημειωτέον ὅτι πολλὰ ἀπὸ τὰ δράματα αὐτὰ περιλαμβάνον 100 ἕως 200 σκηνάς. Ἡ ἀπόφασις νῆς κρίσεως θὰ ἐκδοθῇ κατὰ τὸν προσεχῆ μῆνα. Τὰ περισσότερα προέρχονται ἀπὸ τὴν Γερμανίαν καὶ κατόπιν ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Γαλλίαν. Τὸ πρῶτον βραβεῖον εἶνε 25.000 φρ. τὰ κατόπιν βραβεῖα εἶνε 5.000, 2.500, 1000 καὶ 500 φρ. καὶ πολλὰ τῶν 100 φρ.

— Τρία νέα ἔργα ἐπαύθησαν εἰς τὴν Comedie Parisienne, τοῦ Ζινὲν Ἀός μου πίσω τὰ γράμματά μου» θίγον τὸ ζήτημα πῶς μία γυνὴ δύναται νὰ δοκιμάσῃ τὸν ἄνδρα ἐὰν πράγματι τὴν ἀγαπᾷ. Τῶν Λαμπᾶς καὶ Ἀμπρετὰν κομεινέλλιον «Ποιανὸς εἶναι τὸ παντάλονι» οὗ ἡ ὑπόθεσις στρέφεται εἰς τὰς προσπάθειάς ἐνὸς συζύγου πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ κατόχου ἐνὸς πανταλονιοῦ ἐγκαταλειφθέντος ὑπὸ τινος ἑραστοῦ εἰς τὴν συγγενικὴν οἰκίαν. Τοῦ Ντερὸν μία κομεινὶ στρεφομένη εἰς τὴν ἐκδίκησιν μιᾶς Παρισινῆς ἐκδικουμένης τὸν ἀπαιτήσαντα σὺζυγον διὰ τῆς συνάψεως ἑρωτικῶν σχέσεων μὲ δόλοκληρον σχεδὸν τὸ Παρίσι.

Ὁ ποιητὴς καὶ δημοσιογράφος κ. Σωτ. Σκίπης ὑπέστη ἀγρίαν δολοφονικὴν ἐπίθεσιν παρὰ τοῦ ποιητοῦ Η. Κουλουβάτου, ὀφειλομένην εἰς μανίαν καταδιώξεως. Ὁ κ. Σκίπης εἶχε δόσῃ πρὸς παραστάσιν εἰς τὴν «Ἀλάμπραν» ἐπιθεώρησιν μὲ τὸν τίτλον «Ἐσφάντωματα» τὴν ὅποιαν ἐξέλεβεν ὁ Κουλουβάτος ὡς σατυροῦσαν τὸ ἔργον του «Ἐσφάντωμα». Ὁ κ. Σκίπης, παρὰ τὰ σοβαρὰ τὰ τραύματα, ἐπέζησε.

— Τὴν 1ᾶν Ἰουνίον ἔληξεν ἡ προδεσμία τοῦ δραματικοῦ διαγωνισμοῦ Ρόταλδ, ὅστις ἠῤῥησε εἰς 7.500 τὸ βραβεῖον. Ἐστάλησαν 20 ἔργα. Τὰ μέλη τῆς Ἑλλανδοκικοῦ Ἐπιτροπῆς θὰ μείνουν ἄγνωστα πρὸςδεος εἶνε ὁ πρίγκηψ Νικόλαος. Ἀπαραιτήτως ἡ ὑπόθεσις τῶν ἔργων περιστρέφεται περὶ τὴν τελευταίαν πολεμικὴν δόξαν.

— Εἰς τὸν Γάλλον ζωγράφον κ. Σκώτ ὁ Βασιλεὺς ἀπέριψε τὸ χρυσὸν παράσημον τοῦ Σωτήρος.

Ὁ θίασος Κολυβά-Κυπαρίσση παίζει εἰς Θεσσαλονίκην. Ἐκεῖθεν θὰ μεταβῇ εἰς Σέρρας καὶ Καβάλλαν. Ὁ θίασος Παπαϊωάννου ἤρχισε παραστάσεις εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ὁ θίασος τῆς Νέας Ἑλλ. ὀπερέττας παίζει εἰς Πάτρας.

— Μετὰ τὴν Γαλλικὴν ὅπεραν εἰς τὰ «Ὀλύμπια» ἤρχισε σειρά θεαματικῶν παραστάσεων ὑπὸ Γαλλικοῦ θιάσου Ποικιλιῶν. Ὁ παλαιὸς γνώριμος τῶν Ἀθηνῶν Συρ ὑποδύεται γυναῖκα πρόσωπα, ἀκροβάται κομικοὶ, ὁ Σωσίας τοῦ λαϊκοῦ Γάλλου τραγουδιστοῦ Μαγολ, χοροὶ καμπούρηθον, Ἀγγλίδες χορευτρίαι τέρπον τὸς θαμῶνας. Ἀνέρεχται τὸ γυναικεῖον προσώπων εἰς 40 ἀρίστους καὶ ὅποια σκαρπίζουν τὴν εὐθυμίαν.